

Література

1. Міносян, А. С., & Варипаєв, О. М. (2023). Посилення ролі суспільних дисциплін у контексті збереження національної ідентичності // Сучасні тенденції в українській гуманітаристиці: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Харків, 30 листоп. 2023 р. ХНАДУ.–С. 93–95. URL: <https://dspace.khadi.kharkov.ua/handle/123456789/17524>

2. Варипаєв, О. М., & Міносян, А. С. (2024). Світогляд фахівця як основа професійної діяльності // Інноваційні технології і методика викладання гуманітарних дисциплін: теорія і практика технічних закладів вищої освіти: матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. з проблем вищ. освіти і науки, м. Харків, 18 квіт. 2024 р. ХНАДУ. С. 16–18. URL: <https://api.dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/708aa6cc-23ce-4c70-9d93-153047d5b6d3/content>

Золотарьов Віктор Степанович

*доцент кафедри українознавства ХНАДУ,
кандидат історичних наук, доцент*

Золотарьова Світлана Іванівна

*ГО Сімейний центр "You Too", старший соціальний педагог
e-mail: zolvist@i.ua*

КНЯЗЬ К.В. ОСТРОЗЬКИЙ: ДЕРЖАВОТВОРЧА ТА КУЛЬТУРНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

У сучасній українській історіографії все більше уваги приділяється видатним особистостям XVI-XVII ст., початку боротьби за українську державність, важливе місце серед яких посідає К.В. Острозький.

К.В. Острозький – український князь, магнат, воєнний, політичний і культурний діяч, меценат Великого Князівства Литовського. Один з найзаможніших і найвпливовіших магнатів Великого Кня-

зівства Литовського у Речі Посполитій, сенатор Речі Посполитої, засновник Острозької академії.

У 1559 році К.В. Острозький став воєводою київським, що значно сприяло посиленню його впливу на політичне життя України. Посаду київського воєводи він обіймав цілих 49 років. Півстоліття він фактично був володарем усієї України. Його ставлення до українського козацтва було своєрідним: розуміючи важливе стратегічне значення Запорозької Січі як форпосту проти осmano-татарської небезпекки, намагався підтримувати з козаками партнерські стосунки, зокрема, приймаючи їх на службу. На початку 1590-х років В.К. Острозький вороже поставився до назріваючих козацьких заворушень, які загрожували розгалуженим земельним володінням князівського роду. Під час козацького повстання Криштофа Косинського в 1591–1593 роках, незважаючи на низку невдач, військо, зібране Костянтином Острозьким, у вирішальній битві під П'яткою завдало нищівної поразки повстанцям.

Князь ретельно дбав про українське православ'я. За свідченням сучасників-іновірців, він був настільки набожним у своїй грецькій вірі, що русини вважали його "святим". За нього Острог – один із двох титулярних центрів єпархії Східної Волині – стає центром православної духовності. Князь був ініціатором створення на території України патріархату. За його проектом, українським патріархом повинен був стати Діонісій Раллі (Палеолог), а його резиденцією мав бути Острог.

Характерним було ставлення його до актуального на той час питання про об'єднання католиків і православних. Виступивши спочатку на підтримку такого об'єднання (надав кошти Іпатію Потію для поїздки до Риму), Костянтин Василь Острозький намагався тримати процес під власним контролем.

Тому, коли в 1594–1596 роках частина духовенства здійснила спробу укласти церковну унію, оминаючи князя, він виступив її рішучим супротивником, різко засуджуючи рішення Берестейського собору; не сподівався, що Іпатій Потій, який завдяки його сприянню став єпископом Берестейським та Володимирським, буде опікуватись

ввіреною паствою, а його самого буде вважати тільки овечкою, що потребує проводиря.

У 1575 році запросив Івана Федорова для організації друкарні в князівській резиденції. Завдяки острозькій друкарні світ побачило більше 20 видань, у тому числі перший повний текст Біблії слов'янською мовою 1580 року – "Острозька Біблія", на якій і зараз присягають президенти, вступаючи на посаду. Близько 1576 року почав діяти навчальний заклад "Острозька академія". Окрім низки традиційних на той час точних та гуманітарних дисциплін, в академії вперше паралельно викладалися латинська, грецька та церковнослов'янська граматики. Досвід і програма острозької школи були запозичені Львівською, Луцькою та іншими братськими школами.

Фактично К.В. Острозький творив незалежну державну структуру. І хоча він визнавав зверхність над собою короля Речі Посполитої, проте поведився незалежно. Навіть у листах писав "Ми, Костянтин, з Божої ласки князь на Волині". Так у той час іменували себе суверенні правителі. Саме в таких умовах стало можливим так зване "українське відродження" кінця XVI – початку XVII ст., про яке писали М. Грушевський та інші дослідники.

Ільєнко Андрій Васильович

аспірант Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро)

e-mail: rezvanoksana1@gmail.com

ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ СВІДОМОСТІ МАЙБУТНЬОГО ДЕРЖСЛУЖБОВЦЯ

Мовна свідомість – як небайдуже ціннісне ставлення людини до мови, її використання не лише у ситуаціях професійної необхідності, а й свідоме практикування у звичайному побуті – має бути сформована у студентів, які обрали фахову реалізацію на рівні державної